

عنوان مقاله:

بازخوانی تغییر سطح تعاملات اجتماعی در معنابخشی به خانه در سینمای ایران (مطالعه موردی: آثار داریوش مهرجویی در دهه های ۸۰-۶۰)

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات بین رشته ای در تعالی معماری و شهرسازی، دوره 3، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

پرنا کاظمیان - گروه معماری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

از نظر روانشناسی انسان موجودی اجتماعی است و با ساختن خانه، هستی خود را عینیت می بخشد. لذا خانه انسان علاوه بر ابعاد کالبدی و اقلیمی آن، تحت تاثیر مولفه های فرهنگی- اجتماعی قرار دارد. هدف این پژوهش بازخوانی تاثیر تغییر سطح تعاملات اجتماعی از دهه ۶۰ تا دهه ۸۰ خورشیدی در معنابخشی به خانه و ایجاد حس تعلق به آن در آثار داریوش مهرجویی، از کارگردان مولف اجتماعی ساز است که به بازنمایی زندگی زیسته مردم جامعه می پردازد. برای نیل به این منظور سه اثر اجاره نشین ها، مهمان مامان و طهران تهران که دارای قهرمانان جمعی با نگرش هایی متفاوت به خانه هستند، با استفاده از روش نشانه شناسی رولان بارت مورد تحلیل قرار گرفته اند. و پنج مفهوم رمزگان هرمنوتیکی، معنایی، نمادین، کنشی، ارجاعی در نشانه شناسی فوق در سکانس های منتخبی از فیلم های مذکور با تکیه بر استراتژی تایید سه تن از همکاران پژوهشی حوزه جامعه شناسی مورد تحلیل قرار گرفته اند. نتایج نشان می دهد روابط همسایگی مهمترین عامل ایجاد روح مکان در آثار مورد مطالعه است. ساختار سنتی محله ها در مقایسه با ساختارهای مدرن شهری به دلیل نظام فرهنگی- فضایی خود قابلیت های بیشتری را برای ظهور و بروز روابط انسانی- عاطفی در میان همسایگان فراهم می کند. و در سیر خطی آثار داریوش مهرجویی، هر چه جامعه به سمت مدرن تر شدن و تولید مسکن به جای خانه می رود که باعث کم رنگ شدن روابط اجتماعی میان شهروندان می شود بر لزوم بازاندیشی در معماری و شهرسازی معاصر جهت فراهم کردن امکان تعامل سازنده انسان با مکان زندگی و توسعه پایدار شهری از منظر اجتماعی- فرهنگی تاکید می شود.

کلمات کلیدی:

خانه، تعاملات اجتماعی، روابط همسایگی، روح مکان، داریوش مهرجویی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2051806>

